

Moravská Třebová s podporou kraje pokračuje v obnově renesančního kostela

29.7.2026 - | Krajský úřad Pardubického kraje

Vzácný renesanční kostel Povýšení sv. Kříže v Moravské Třebové prochází postupnou obnovou. Významná historická stavba z roku 1603, která se od počátku roku 2024 nachází v majetku města, dostává novou šindelovou krytinu střechy. Na tyto práce a širší záchranu památky přispěl Pardubický kraj v letošním roce dotací ve výši 200 tisíc korun, čímž navázal na předchozí finanční podporu z minulých let.

Kostel Povýšení sv. Kříže situovaný v malebném areálu Křížového vrchu představuje spolu s unikátním souborem renesančních náhrobníků a dřevěných polychromovaných lavic z roku 1630 jednu z nejcennějších historických památek svého druhu na Moravě. Město objekt převzalo od římskokatolické farnosti s cílem zachránit jej pro budoucí generace a zpřístupnit veřejnosti.

Kraj si památky velmi cení

Pardubický kraj podporuje záchranu tohoto historického klenotu dlouhodobě. „Kostel Povýšení sv. Kříže v Moravské Třebové je architektonickým i historickým skvostem, který si systematickou odbornou péčí bezpochyby zaslouží. Už v letech 2024 a 2025 pomohl Pardubický kraj dohromady milionem korun na obnovu střechy, stavebně historickým průzkum, ale také na restaurování olejomalby na plátně „Smrt sv. Josefa“ a na ošetření interiérů a mobiliáře. Celkové náklady na opravy se pohybují kolem 2,5 milionu korun. Těší mě, že díky spojenému úsilí kraje, města a restaurátorů se daří této památce vrátit její původní lesk,“ uvedl Roman Línek, radní Pardubického kraje pro kulturu.

Optický klam a další zajímavosti v interiéru

Postupná obnova kostela zahrnuje vedle stavebních prací na střeše také náročné restaurátorské zásahy v interiéru, kde se nachází například cenné barokní fresky nebo dřevěná kruchta s malovanými pašijovými výjevy. Barokní malíř Juda Tadeáš Supper zde namaloval oltář přímo na stěnu formou fresky. Vytvořil tak optický klam, kdy namalovaná konstrukce, sloupy a medailony vypadají na zdi plasticky jako opravdový trojrozměrný oltář.

Další zajímavostí je kostelní svatostánek (tabernákl), tedy schránka na posvěcené hostie pro eucharistii. V tomto kostele má unikátní tvar koule. V horní části je vidět zbytek kříže, který byl součástí celého výjevu a který, spolu s koulí, tvoří symboliku říšského jablka. Na dvířkách je vyobrazeno ukřižování Ježíše.

Pomáhají mladí odborníci

„Mnoho lidí si ani neuvědomuje, jaký historický skvost v našem městě máme. Proto se snažíme nejen o zachování historických kořenů, ale také o maximální osvětu činností, které zde probíhají. Restaurátorské práce se staly cílem televizních reportáží, pravidelně spolupracujeme se studenty, pořádáme zde koncerty a výstavy. Největší radost mám z výborné spolupráce s Fakultou restaurování Univerzity Pardubice. Nejen že pomohli sestavit kvalitní stavebně historický průzkum, ale dokázali doslova zázrak v podobě záchranu cenného barokního obrazu Smrt sv. Josefa, který si mohou návštěvníci aktuálně prohlédnout v expozicích moravskotřebovského zámku. Po dokončení opravy střechy se budeme věnovat odvodnění stavby a restaurování mobiliáře,“ doplnil místostarosta

Moravské Třebové Václav Dokoupil.

Zajímavý výletní cíl

Kostel, který tvoří symbolické zakončení naučné stezky Cesta od renesance k baroku, je od června 2024 přístupný veřejnosti. Návštěvníci se v interiéru mohou prostřednictvím informačních tabulí seznámit s bohatou historií objektu i s dosavadními výsledky restaurátorských a průzkumných prací. Zájemci o prohlídku si mohou termín rezervovat v Městském informačním centru Moravská Třebová.

<https://www.pardubickykraj.cz/aktuality/133537/moravska-trebova-s-podporou-kraje-pokracuje-v-obnove-renesancniho-kostela>